

13.08.2019

Asia/7

§ 163

Sosiaali- ja terveystoimen toiminnan ja talouden ennuste

HEL 2019-003246 T 02 02 01

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 30.6.2019 tilanteessa.

Käsittely

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja vastaava suunnittelija Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tätä asiaa käsitellessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosiaali- ja terveystoimialan määrälliset tavoitteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja vastaava suunnittelija Mikael Karell ovat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Kaupunginkanslialle toimitetaan vuonna 2019 talouden ja toiminnan ennusteet kolme kertaa. Kaikki kaupunginkanslialle toimitettavat ennusteet tuodaan tiedoksi sosiaali- ja terveyslautakunnalle. Sosiaali- ja terveystoimen ennusteet laaditaan kaupunkiyhteisen rakenteen mukaisesti.

Nyt laadittu ennuste perustuu oman toiminnan osalta kesäkuun lopun tietoihin ja HUSin osalta sen tuottamaan ennusteeseen tammi–touku-kuun toteutumien pohjalta.

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset talouden toteutumiseen

Sosiaali- ja terveystoimialalla on viisi erillistä talousarviokohtaa, joiden ennusteet ovat seuraavat:

Sosiaali- ja terveyspalvelut (51001)

5 10 01 Sosiaali- ja terveyspal- velut (milj. euroa)	TP 2018	TA 2019	Ennuste 30.6.2019	Ero TA	Ero TA %
Tulot	183,3	156,8	158,8	2,0	1,3 %
Menot	1 453,4	1 424,5	1 431,3	-6,8	-0,5 %
Toimintakate	-1 270,1	-1 267,7	-1 272,5	-4,8	-0,4 %

Sosiaali- ja terveyspalvelujen tulojen arvioidaan ylittävän budjetin 2,0 milj. eurolla. Tulojen ylitys muodostuu pääosin kirjausperusteen muutoksesta maksuperustaisesta kirjaamisesta suoriteperustaiseksi kirjaamiseksi ja kuolinpesien kirjauksesta käyttötaloustuloihin taseen sijasta.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen menojen arvioidaan ylittävän budjetin 6,8 milj. eurolla. Kustannusten kehitystä seurataan osana johtamista tarkasti kuukausittain ja ylitys pyritään kaikin käytettävissä olevin keinoin estämään.

Sosiaali- ja terveystoimen johto on määritellyt johtamistoimenpiteitä, joilla ylityspainetta vähennetään. Vakanssien täyttämistä ja suunniteltujen uusien toimintojen käynnistymistä viivästetään mahdollisuuksien mukaan. Osaa ylityspaineista voidaan kompensoida henkilöstömenojen säästöillä, kun kaikki vakanssit eivät ole kokovuotisesti käytössä henkilöstön vaihtumisen tai rekrytointiviiveiden vuoksi. Ostopalvelujen osalta ylitystä pyritään pienentämään tarkemmalla asiakas- ja tuottajaohjauksella.

Lastensuojelun arvioidaan ylittävän budjettinsa 13,2 milj. eurolla. Ylityspainetta on etenkin vaativan laitoshoidon asiakaspalvelujen ostoissa ja kuntoutuksen perhehoidon ostoissa. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä on pysynyt ennallaan, mutta samanaikaisesti sijoitusten pituudet ja erityis- ja vaativan tason laitoshoidon tarve on edelleen kasvanut.

Vaativahoitoisten lasten osuus sijoitetuista lapsista on kasvanut, minkä vuoksi lastensuojelun hoitovuorokausien määrä on kasvanut. Laitos-

13.08.2019

hoidon hoitovuorokausien arvioidaan ylittävän talousarvion noin 19 200 hoitovuorokaudella.

Sijaishuollon kokonaiskustannusten voimakkaaseen kasvuun vaikuttaa myös 1.1.2019 voimaan tullut uusi puitesopimus, jonka vuoksi ostopalvelujen keskimääräiset vuorokausihinnat ovat nousseet viime vuoteen verrattuina. Nousua ei ole ollut mahdollista huomioida vielä vuoden 2019 tulosbudjetiteja laadittaessa.

Vammaistyön arvioidaan ylittävän budjettinsa 9,5 milj. eurolla. Ylityksen aiheuttaa asiakaspalvelujen ostojen ja päivätoiminnan määrän kasvu, henkilökohtaisen avun palkankorotukset, sosiaalihuoltolain mukaisen liikkumisen tuen matkamäärien kasvu sekä omaishoidon tuen lomituksen kasvu. Sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaisen liikkumisen tuen matkamääriä on lisätty, ja omaishoidon tuen myöntämisperiaatteiden tarkistusten jälkeen noin puolella omaishoidon tuen asiakkaista tuen määrä on kasvanut. Myös omaishoidon tuen lomitukseen tuntimäärän kaksinkertaistaminen lisää kustannuksia.

Neuvola- ja perhetyön arvioidaan ylittävän budjettinsa 0,8 milj. eurolla johtuen pääosin lapsiperheiden kotipalvelujen asiakaspalvelujen ostoista vammaisten lasten kotihoidon tukemiseksi.

Aikuissosiaalityössä ja nuorten palveluissa sekä perhe- ja sosiaalipalvelujen yhteisissä menoissa arvioidaan yhteensä noin 0,9 milj. euron alitusta budjettiin. Alitus muodostuu palkkakustannuksista, viivästyneistä rekrytoinneista ja aikuissosiaalityön avoinna olevista vakansseista.

Johtamistoimenpiteinä varhaista tukea laajennetaan ja kehitetään. Sosiaaliohjausta, perhesosiaalityötä ja nuorten mielenterveyspalveluja vahvistetaan. Nuorten mielenterveyspalvelujen palveluketjun toimivuutta parannetaan yhdessä HUSin sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Lastensuojelussa on laadittu selvitys ja toimenpide-ehdotukset erityisen vaativaa hoitoa tarvitsevista nuorista sekä erityis- ja vaativan tason hoidon tarpeen kasvusta ja siihen vaikuttamisesta.

Oman lastensuojelun laitoshoidon laajentamisen mahdollisuuksia selvitetään. Perhehoitajien rekrytointia ja tukea vahvistetaan omien perhehoitajien saatavuuden parantamiseksi. Ostopalvelujen tuottajien ohjausta sijaishuollon palveluissa tehostetaan.

Vammaistyössä kehitetään omaa toimintaa vastamaan haastavien asiakkaiden tarpeisiin ostopalvelujen tarpeen vähentämiseksi. Ostopalvelujen tuottajien ohjausta vahvistetaan. Kuljetuspalvelujen kustannusten kasvua ja kustannusrakennetta selvitetään tarkemmin.

13.08.2019

Terveys- ja päihdepalvelujen arvioidaan ylittävän budjettinsa 0,3 milj. eurolla. Ylitys koostuu HUSille 7.1.2019 siirtyneen päivystyksen loppuvuoden 2018 ilta-, viikonloppu- ja päivystyskorvauksista, jotka on maksettu vuoden 2019 puolella, ja joita ei ole voitu huomioida tulosbudjetissa 2019. Terveysasemilla ja sisätautien poliklinikalla on omahoitotarvikejakelussa ylityspainetta noin 1,0 milj. euroa, mikä kuitenkin kompensoituu henkilöstömenojen alituksella. Lääkärien rekrytointia pyritään kuitenkin edelleen tehostamaan terveysasemapaalvelujen saatavuuden parantamiseksi.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen budjetin arvioidaan alittuvan 2,5 milj. euroa. Säästöt kompensoivat toimialan ylitystä ja ne perustuvat siihen, että uuden, 1.9.2019 aloittavan kotona asumista tukevan kuntouttavan arviointiyksikön menot eivät toteudu niin suurina kuin tulosbudjetissa on varauduttu. Myöskään tehostetun palveluasumisen osien lisäämistä ei toteuteta täysimääräisenä. Lisäksi vuokratyövoiman kustannuksia pyritään hillitsemään parantamalla oman henkilöstön rekrytointia.

Hallinnon ja toimialan yhteisten menojen ennustetaan alittavan budjettinsa yhteensä 13,7 milj. eurolla. Talousarvion ylittyessä tulospalkkiota ei voida maksaa, joten yhteisistä menoista säästyy tulospalkkiovaraus 13,0 milj. euroa. Hallinnon menojen ennustetaan alittavan budjettinsa 0,7 milj. euroa lähinnä henkilöstömenojen osalta.

Toimeentulotuki (51002)

5 10 02 Toimeentulotuki (milj. euroa)	TP 2018	TA 2019	Ennuste 30.6.2019	Ero TA	Ero TA %
Tulot	7,8	3,1	2,6	-0,5	-16,1 %
Menot	16,9	14,6	14,6	0	0 %
Toimintakate	-9,1	-11,5	-12,0	-0,5	-4,3 %

Toimeentulotuen menot ennustetaan talousarvioon. Kriisimajoituksen ja lastensuojelun taloudellisen tuen kustannukset ovat siirtyneet toimeentulotuen talousarviokohdalta sosiaali- ja terveyspalvelujen talousarviokohdalle vuoden 2019 alusta. Tulojen alitus 0,5 milj. euroa johtuu pakoisten ja paluumuuttajien kotouttamistuesta saatavien tulojen väheneemisestä, koska kolmen vuoden täyskorvattavuuden aika umpeutuu monella korvattavalla.

Vastaanottokeskukset ja valtion korvaamat maahanmuuttopalvelut (51003)

5 10 03 Vastaanottokeskukset ja valtion korvaamat maahan- muuttopalvelut	TP 2018	TA 2019	Ennuste 30.6.2019	Ero TA	Ero TA %
---	---------	---------	----------------------	--------	----------

13.08.2019

(milj. euroa)					
Tulot	25,0	16,8	18,6	1,9*	11,3 %
Menot	17,8	15,7	16,2	-0,5	-3,2 %
Toimintakate	7,2	1,1	2,5*	1,4	127,3 %

* luvut pyöristetty

Vastaanottokeskusten ja muiden valtion korvaamien maahanmuuttopalvelujen osalta sekä menot että tulot ylittyvät. Toimintakatteen arvioidaan toteutuvan 1,4 milj. euroa suurempana kuin talousarviossa. Tulojen ylitys koostuu täyden korvauksen perusteella saaduista valtion korvauksista. Tulojen ylitys johtuu kirjausperusteen muutoksesta maksuperustaisesta kirjaamisesta suoriteperustaiseksi kirjaamiseksi.

Menojen ylitys johtuu tulkki- ja lääkäripalveluista sekä Helsingin vastaanottokeskuksen henkilöstömenoista.

Vastaanottokeskusten ja muiden valtion korvaamien maahanmuuttopalvelujen aiheutuneet kustannukset ovat kaupungin näkökulmasta valtiolta läpilaskutettavia eriä.

Apotti ja Sote- ja maakuntauudistus (51004)

5 10 04	TP 2018	TA 2019	Ennuste 30.6.2019	Ero TA	Ero TA %
Apotti ja Sote- maakuntauudistus (milj. euroa)					
Tulot	0,7	1,4	0,6	-0,8	-57,1 %
Menot	5,1	9,8	16,8	-7,0	-71,4 %
Toimintakate	-4,4	-8,4	-16,2	-7,8	-92,9 %

Apotti-hankkeen ja sote- ja maakuntauudistuksen valmistelun tulojen arvioidaan alittavan talousarvion 0,8 milj. eurolla. Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa suurin osa henkilöstöstä toimi resurssisopimuksella Uudenmaan maakuntaan ja laskutus perustui toteutuneisiin työtunteihin. Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu päättyi 30.6.2019 mennessä.

Talousarviokohdan menojen arvioidaan ylittävän talousarvion 7,0 milj. eurolla. Menojen ylitys johtuu muun muassa Apotti Oy:n ennakoitua korkeammista vuodelle 2019 kohdistuvista ylläpitokustannuksista, velkaosuuksien poistoaikataulun muutoksista sekä käyttöönottokoulutuksen laskutuksen muutoksesta käyttäjäperusteisesta laskutuksesta omistusperusteiseen laskutukseen.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (51005)

13.08.2019

5 10 05 HUS (milj. euroa) Menot	TP 2018	TA 2019	Ennuste 30.6.2019	Ero TA	Ero TA %
	569,7	644,5	686,1	-41,6	-6,5 %

HUSin tammi-toukokuun ennusteen perusteella menojen arvioidaan ylittävän talousarvion 41,6 milj. eurolla.

Helsingin talousarviossa 2019 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirille varattiin päivystyksen siirto mukaan lukien 644,5 miljoonaa euroa. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin talousarviossa Helsingin maksuosuus on 662,9 miljoonaa euroa. Lisäksi koko Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin talousarvio laadittiin 20 miljoonaa alijäämäisenä vuodelle 2019, minkä vuoksi vuonna 2019 jäsenkuntapalautusta ei välttämättä kerry lainkaan tai sen määrä jää selvästi vuotta 2018 alhaisemmaksi.

HUSilta edellytetään ripeitä ja vaikuttavia johtamistoimenpiteitä, koska menoylitystä tulee saada ennustettua merkittävästi alhaisemmaksi.

Investoinnit

Investointien arvioidaan toteutuvan seuraavasti:

(milj. euroa)	TA 2019	Ylitysoikeudet	TA 2019 yhteensä	Ennuste 30.6.2019	Ero TA
Tietotekniikkahankinnat	6,6	0,4	7,0	7,0	0
Muut hankinnat	5,4	2,8	8,2	8,2	0
Yhteensä	12,0	3,2	15,1*	15,1*	0

* Pyörityksestä johtuen TA ja ennuste yhteensä luku on 0,1 milj. euroa pienempi kuin investointien yhteenlasketut summat.

Irtaimen omaisuuden ylitysoikeus koostuu vuodelta 2018 siirtyneistä hankinnoista, joita varten kaupunginvaltuusto on 27.2.2019 § 73 myöntänyt yhteensä 3,2 milj. euron suuruisen ylitysoikeuden vuodelle 2019.

Kaupunkistrategian ja toimintasuunnitelmien toimenpiteiden edistyminen

Sosiaali- ja terveystoimi toteuttaa kaupunkistrategiaa, keskeisiä kaupunkistrategian kärkihankkeita sekä kaupungin yhteissuunnittelun teemoja ja tavoitteita yhdessä muiden toimialojen kanssa. Sosiaali- ja terveystoimen näkökulmasta keskeisiä kaupunkistrategian kärkihankkeita ja tavoitteita ovat muun muassa nuorten syrjäytymisen ehkäisy, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen ja koordinointi, liikkumissohjelma ja eri ikä- ja väestöryhmien liikkumisen edistäminen, asukas- kokemuksen, asiakastytyväisyyden ja osallisuuden lisääminen, kaikkien helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, palvelujen

saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen, työllisyyden edistäminen sekä harrastusmahdollisuuksien turvaaminen.

Palvelujen uudistamista jatketaan muun muassa perhekeskus-, terveys- ja hyvinvointikeskus- sekä monipuolinen palvelukeskus -toimintamallien mukaisesti. Kallion perhekeskus käynnistyi 4.6.2019. Palvelujen tuotantotapoja ja asiakkaan roolia ja osallisuutta palveluissa vahvistetaan edelleen. Toimialalla jatketaan moniammatillisten, integroitujen, omahoitoa lisäävien, jalkautuvien, kotiin ja asiakkaan omaan toimintaympäristöön vietävien palvelujen sekä sähköisten palvelujen kehittämistä vastaamaan paremmin asiakastarpeita.

Helsingiläisten terveyttä ja hyvinvointia edistetään kaupunginvaltuustossa 19.6.2019 hyväksytyn hyvinvointisuunnitelman mukaisesti sekä kaupunkitasoisilla ohjelmilla verkostoissa (kuten Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, Nuorten ohjaus ja palveluverkosto, Stadin ikäohjelma, Ehkäisevän päihdetyön toimenpiteet, Liikkumisohjelma, Savuton Helsinki -verkosto sekä Pakka-toiminta) yhdessä muiden kaupungin toimialojen, järjestöjen ja yritysten kanssa.

Vuoden 2019 aikana perustetaan keskitetty neuvola paperittomille ja turvapaikanhakijoille.

Kilpailukykyä ja vastuullista taloudenpitoa parannetaan esimerkiksi palvelujen ja toimintatapojen uudistamisella sekä digitalisaation ja sähköisen asioinnin lisäämisellä. Keskeisten toimintojen yksikkökustannusten kehitystä seurataan säännöllisesti ja tavoitellaan yksikkökustannusten laskua kustannustasoon suhteutettuna. Toimialalla parannetaan myös liiketoiminnallista osaamista ja ostopalvelutuottajien ohjausta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion määrälliset tavoitteet on esitetty liitteessä 1.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystoimialan sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan seuraavasti:

Sosiaali- ja terveyspalvelut

1. Edistämme helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä ja ehkäisemme syrjäytymistä.	Toteutuu
2. Parannamme asiakaskokemusta ja asiakastyytyväisyyttä.	Toteutuu
3. Palvelumme ovat lähellä kaupunkilaisia ja helposti saavutettavissa.	Ei toteudu
4. Toimintamme on taloudellisesti kestävä ja tuottavaa.	Toteutuu

Tavoitteessa 1 riskinä on, että mittareille ”psykiatrisessa avohoidossa olevien potilaiden sairaalapäivien määrä vähenee vuoteen 2018 verrat-

tuna avohoidon laadullisella kehittämisellä ja sen eri muotoja vahvistamalla” ja ”kotihoidossa on kattavasti käytössä liikkumissopimus” asetetut tavoitetasot eivät toteudu.

Lisäksi alkuvuoden perusteella psykiatrisessa avohoidossa olevien potilaiden sairaalapäivien määrä on suurempi kuin samana ajankohtana vuonna 2018. Avohoidon lääkäreiden rekrytointia ja lähiesimiesten ja henkilöstön osaamista parannetaan tavoitteen saavuttamiseksi.

Kotihoidon liikkumissopimuksen kattavuus puolestaan oli tilanteessa 1.5.2019 54 %. Tavoitteena on päästä 70 % kattavuuteen vuoden loppussa. Liikkumissopimusten tekemistä parannetaan jatkuvasti.

Tavoitteessa 3 mittarien ”asiakas pääsee lääkärin kiireettömälle vastaanotolle keskimäärin 10 vuorokauden sisällä” ja ”T3 on vuoden loppussa alle 20 vuorokautta kaikilla terveysasemilla” osalta tavoitetasot eivät toteudu. Tammi-toukokuun T3-toteuma on 22 vuorokautta, eikä kaikilla terveysasemilla T3 ole alle 20 vuorokautta.

Saatavuuden ongelmaa selittää aiempaa suurempi lääkärimäärän vajaus ja vähäisempi kokoneiden lääkäreiden määrä. Rekrytointia tehostetaan edelleen muun muassa lääkäreiden saatavuuden ja pysyvyyden edistäminen -hankkeessa vuosina 2019–2021. Lisäksi osaa kysynnästä pyritään hoitamaan sähköisillä palveluilla sekä palvelusetelillä.

Muut toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystoimialan muut toiminnalliset tavoitteet ovat seuraavat:

1. Lastensuojeluilmoituksen ja sosiaalihuoltolain mukaisen yhteydenoton jälkeen uuteen asiakkaaseen ollaan yhteydessä kiireellisissä tilanteissa samana päivänä ja kiireettömässä tilanteissa viimeistään 3. arkipäivänä asiakkaan yhteydenoton jälkeen. Ei toteudu
2. Lapsiperheköyhyyden vähentämiseksi vahvistetaan neuvolan, oppilashuollon ja nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön yhteistä työtä. Toteutuu
3. Kehitetään ja kokeillaan yläasteikäisille sopivia menetelmiä hyvän arkirytmien ja terveellisten elämäntapojen tueksi digitaalisuus ja osallisuus huomioiden. Toteutuu
4. Vahvistetaan yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa varhaiskasvatuksessa toimivien fysioterapeuttien roolia arkielämänsä tukena huomioiden erityistä tukea tarvitsevat lapset. Toteutuu
5. Tehtävien täyttöaste nousee sosiaalityössä, kotihoidossa ja terveysasemilla vuoteen 2019 verrattuna. Toteutuu

Tavoitteen 1 mukainen yhteydenotto uuteen asiakkaaseen ei toteudu kiireettömässä tilanteissa. Kiireellisissä tilanteissa toteuma saman päivän aikana on 100 prosenttia ja kiireettömässä toteuma 92,6 prosenttia huhtikuun 2019 lopussa. Palvelutarpeen arvioinnin sosiaalityöntekijöiden viroista noin 20 prosenttia on ollut täyttämättä työvoimapulan

vuoksi. Lainsäädännön vaatimus arvioinnin aloittamisesta seitsemän vuorokauden kuluessa toteutuu.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden arvioidaan toteutuvan.

Tavoitteen 2 osalta lapsiperheköyhyyden tunnistaminen ja asiakkaan ohjaaminen tarvittaviin tukitoimiin on kuvattu. Tavoitteen numeerinen seuranta ei kuitenkaan ole mahdollista, sillä mittarina olevaa yhteisten asiakkaiden poikkileikkaustietoa ei ole mahdollista saada. Neuvolassa ja oppilashuollossa asiakkaana on lapsi ja aikuissosiaalityössä perheen aikuinen, eikä perhetietoja kirjata rakenteisesti siten, että perheiden tietojen yhdistäminen eri tietojärjestelmistä olisi mahdollista.

Tavoitteessa 5 riskiä on terveysasemien lääkärihakanssien täyttöasteen toteutumisessa tavoitteen mukaisesti.

Arvio merkittävimmistä toimintaympäristön ja palvelutuotannon riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Sosiaali- ja terveystoimialan riskienhallinta huomioidaan päivittäisjohtamisessa. Palvelutuotannossa taloudellisena riskinä on erityisesti asiakaspalvelujen ostojen menojen kasvu.

Toimialan keskitettyjä määrärahoja, joista maksetaan muun muassa henkilöstön tulospalkkio, käytetään tarvittaessa sosiaali- ja terveystoimialan talousarviokohdan toteutumiseksi budjetin mukaisesti.

Talousarviokohtien sosiaali- ja terveyspalvelut sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri osalta varaudutaan tekemään marraskuussa 2019 määrärahojen ylitysesitys, ja Apotti ja sote- ja maakuntauudistuksen talousarviokohdan osalta varaudutaan tekemään toimintakatteen alitusesitys.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosiaali- ja terveystoimialan määrälliset tavoitteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano